

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין: 2023-076180)
ירושלים, כ"ח בתמוז התשפ"ג
17 ביולי 2023

לכבוד

חבר הכנסת יואב סגלוביץ חברת הכנסת קארין אלהרר חבר הכנסת גלעד קריב
חבר הכנסת מתן כהנא חבר הכנסת עופר כסיף חברת הכנסת יוליה מלינובסקי
חבר הכנסת מנסור עבאס

נכבדותי ונכבדיי שלום רב,

הנדון: פרסום הנחייה לפרסום פרוטוקולים מדינוני ועדת הכנסת טרם קביעת מועד להצבעה ומועד שליחת הסתייגויות להצעת חוק-יסוד: השפיטה (תיקון מס' 5) מכתביכם מיום 16.07.2023

במכתבכם שבסימוכין ביקשתם שאפרסם הנחייה שמחייבת את ועדות הכנסת לפרסם את פרוטוקולי הדיונים באתר הוועדה, תוך זמן סביר ולכל המאוחר עד 12 שעות טרם מועד להצבעה שקובע יושב ראש הוועדה. וזאת, בשל חשיבותם של הפרוטוקולים בעבודת הכנת ההסתייגויות ולאור הנחיית ההסתייגויות שפורסמה מטעמי. כמו כן, ביקשתם את התייחסותי למשך הזמן שניתן לכתובת הסתייגויות להצעת חוק היסוד שבנדון.

בהמשך גם לדבריי היום בדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט, אבקש להשיבכם כדלקמן:

1. כידוע, אין בחוק או בתקנון הכנסת כל הוראה הקובעת פרק זמן מרבי לפרסום הפרוטוקולים של ישיבות ועדות הכנסת. לפיכך, לא נקבעה כל הנחייה או נוהל בעניין, והפרוטוקולים של ישיבות ועדות הכנסת מתפרסמים על ידי מחלקת הפרוטוקולים, בהתאם לקצב עבודתם.
2. עקרונות פומביות ושקיפות עבודת ועדות הכנסת מוגשמים, בראש ובראשונה, על ידי פתיחתן של ישיבות הוועדות לציבור ושידורן בערוץ הכנסת ובאתר האינטרנט של הכנסת.
3. מטרתן המקורית של ההסתייגויות, המוגשות בהתאם לסעיפים 86-87 לתקנון הכנסת, הוא טיוב הצעות החוק באמצעות הצעות לתיקון. מטרה נוספת ונלווית להגשת הסתייגויות היא קבלת זמן דיבור, בעיקר עבור האופוזיציה ("פיליבסטר").
4. לגבי הסתייגויות מהותיות וענייניות שנועדו לתקן את נוסח הצעת החוק, הרי שמטבען מדובר בהצעות שהועלו על ידי חברי הכנסת עצמם במסגרת הדיון המהותי בהצעת החוק ובנושאים במהלך הדיונים בוועדה, אך לא נכנסו לנוסח הסופי ולכן מובאות על ידי חברי הכנסת כהסתייגות, בסיום הדיון בהצעת החוק ולפני ההצבעה עליה. משכך, איני רואה כיצד יש בפרסום הפרוטוקול כדי להשפיע עליהן.
5. לגבי הסתייגויות שמטרתן פיליבסטר, אין צורך בעיון בפרוטוקולים של ישיבות הוועדה כדי לנסחן.

6. למרות זאת, ככל שיש ברצון חבר הכנסת או היועץ הפרלמנטרי שלו לברר סוגיה מסוימת במהלך הכנת ההסתייגות, ניתן לצפות בשידורים המוקלטים של הוועדה באתר הכנסת. כמו כן, לא אחת, הערות המהותיות הנשמעות בישיבות מוגשות גם בכתב לוועדות על ידי הדוברים השונים, ומובן כי ניתן לעיין במסמכים אלה במסגרת הכנת ההסתייגויות.
7. לבסוף אציין כי ההנחיה שהוצאתי בנושא "דיון והצבעה על הסתייגויות בהכנה לקריאה שניה ושלישית" מיושמת בכלל הוועדות מזה קרוב לשנתיים, ויושמה בוועדות השונות במקרים רבים מבלי שהתעורר צורך מחברי הכנסת או ניתנה כל הוראה ביחס לפרסום פרוטוקולים כאמור.
8. בשולי הדברים, אתייחס כאן גם לבקשתכם בנוגע למשך הזמן שניתן להגשת הסתייגויות להצעת חוק היסוד, אף שהדבר כבר לא רלוונטי אציין כי בסופו של דבר ובתיאום עמנו, יו"ר הוועדה האריך בשעה וחצי נוספות את המועד להגשת ההסתייגויות ליום שני, 17.7.2023 בשעה 08:30. וזאת, על מנת שהגשת ההסתייגויות על ידי היועצים הפרלמנטריים בדוא"ל לא תיעשה בשעה מוקדמת של הבוקר. בכל מקרה, המספר החריג של ההסתייגויות שהוגשו – למעלה כ- 27,600 הסתייגויות מלמד כי לא היה במגבלת הזמן כדי למנוע מחברי הכנסת להכין הסתייגויות רבות בקבועי הזמן שניתנו.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתק:

חבר הכנסת שמחה רוטמן, יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט
עו"ד ד"ר גור בליי, היועץ המשפטי לוועדת החוקה, חוק ומשפט